

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/33/EÚ

z 26. júna 2013,

ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. f),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

(1) Smernica Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl ⁽⁴⁾, by sa mala podstatným spôsobom zmeniť a doplniť. Z dôvodu prehľadnosti by sa mala uvedená smernica prepracovať.

(2) Spoločná azylová politika vrátane spoločného európskeho azylového systému predstavuje základnú časť cieľa Európskej únie, ktorým je postupné vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti otvoreného pre tých, ktorých okolnosti oprávnené donútili hľadať ochranu v Únii. Takáto politika by sa mala riadiť zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, a to aj na finančnej úrovni.

(3) Európska rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999 súhlasila, že bude pracovať na vytvorení spoločného európskeho azylového systému založeného na úplnom a rozsiahlom uplatňovaní Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951, ktorý bol doplnený Newyorským protokolom z 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“), potvrdzujúc tak zásadu zákazu vyhodenia alebo vrátenia. Prvá etapa spoločného európskeho azylového systému bola dosiahnutá prijatím príslušných právnych nástrojov vrátane smernice 2003/9/ES, ktoré sú stanovené v zmluvách.

(4) Európska rada na svojom zasadnutí 4. novembra 2004 prijala Haagsky program, v ktorom sa stanovujú ciele, ktoré sa majú realizovať v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v období rokov 2005 až 2010. V tejto súvislosti sa Európska komisia v Haagskom programe vyzýva, aby ukončila hodnotenie nástrojov prvej etapy a aby predložila Európskemu parlamentu a Rade nástroje a opatrenia druhej etapy.

(5) Európska rada na svojom zasadnutí 10. a 11. decembra 2009 prijala Štokholmský program, v ktorom opätovne zopakovala záväzok dosiahnuť cieľ, ktorým je vytvoriť do roku 2012 spoločný priestor ochrany a solidarity založený na spoločnom konaní o azyle a jednotnom postavení pre všetky osoby, ktorým sa udelila medzinárodná ochrana na základe prísnych noriem v oblasti ochrany a spravodlivých a účinných postupov. V Štokholmskom programe sa ďalej ustanovuje, že je nesmierne dôležité, aby sa bez ohľadu na členský štát, v ktorom si osoba podala žiadosť o medzinárodnú ochranu, takejto osobe poskytlo rovnocenné zaobchádzanie, pokiaľ ide o podmienky prijímania.

(6) Mali by sa mobilizovať zdroje Európskeho fondu pre utečencov a Európskeho podporného úradu pre azyl s cieľom poskytnúť primeranú podporu úsiliu členských štátov pri zavádzaní noriem stanovených pre druhú etapu spoločného európskeho azylového systému, a to najmä tých členských štátov, ktoré predovšetkým z dôvodu ich geografickej a demografickej situácie čelia osobitnému a neúmernému tlaku na ich azylové systémy.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 317, 23.12.2009, s. 110 a Ú. v. EÚ C 24, 28.1.2012, s. 80.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 79, 27.3.2010, s. 58.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 7. mája 2009 (Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 348) a pozícia Rady v prvom čítaní zo 6. júna 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 10. júna 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 31, 6.2.2003, s. 18.

(7) Vzhľadom na výsledky uskutočneného hodnotenia implementácie nástrojov prvej etapy je v tejto fáze vhodné potvrdiť zásady, o ktoré sa opiera smernica 2003/9/ES, s cieľom zabezpečiť lepšie podmienky prijímania žiadateľov o medzinárodnú ochranu (ďalej len „žiadatelia“).

- (8) V záujme zabezpečenia rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi v celej Únii by sa táto smernica mala uplatňovať vo všetkých fázach a pri všetkých druhoch konaní týkajúcich sa žiadostí o medzinárodnú ochranu, na všetkých miestach a vo všetkých zariadeniach, kde sa žiadatelia nachádzajú, a to tak dlho, ako sa žiadatelia môžu zdržiavať na území členských štátov ako žiadatelia.
- (9) Členské štáty by sa pri uplatňovaní tejto smernice mali usilovať o to, aby sa plne rešpektovali zásady najlepších záujmov dieťaťa a zlúčenia rodiny, a to v súlade s Chartou základných práv Európskej únie, Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- (10) Čo sa týka zaobchádzania s osobami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, členské štáty sú viazané záväzkami vyplývajúcimi z nástrojov medzinárodného práva, ktorých sú zmluvnými stranami.
- (11) Mali by sa stanoviť normy pre prijímanie žiadateľov, ktoré postačia na zabezpečenie ich dôstojnej životnej úrovne a porovnateľných životných podmienok vo všetkých členských štátoch.
- (12) Harmonizácia podmienok prijímania žiadateľov by mala pomôcť obmedziť sekundárne pohyby žiadateľov, ktoré sú spôsobené rôznymi podmienkami pri ich prijímaní.
- (13) S cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými žiadateľmi o medzinárodnú ochranu a zaručiť súlad so súčasným *acquis* Únie v oblasti azylu, konkrétne so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany⁽¹⁾, je vhodné rozšíriť rozsah pôsobnosti tejto smernice tak, aby zahŕňala aj žiadateľov o doplnkovú ochranu.
- (14) Prijímanie osôb s osobitnými potrebami pri prijímaní by malo byť prvoradým záujmom vnútroštátnych orgánov s cieľom zabezpečiť, aby podmienky tohto prijímania boli navrhnuté tak, aby spĺňali ich osobitné potreby pri prijímaní.
- (15) Zaistenie žiadateľov by sa malo uplatňovať v súlade s hlavnou zásadou, podľa ktorej osobu nemožno zaistiť len z toho dôvodu, že žiada o medzinárodnú ochranu, a to najmä v súlade s medzinárodnými právnymi záväzkami členských štátov a článkom 31 Ženevského dohovoru. Žiadatelia môžu byť zaistení len za veľmi jasne vymedzených výnimočných okolností stanovených v tejto smernici a v súlade so zásadou nevyhnutnosti a proporcionality, pokiaľ ide o spôsob a účel takéhoto zaistenia. Zaistený žiadateľ by mal mať skutočný prístup k potrebným procesným zárukám, akými sú opravné prostriedky pred vnútroštátnym súdnym orgánom.
- (16) Pokiaľ ide o správne konania týkajúce sa dôvodov zaistenia, pod pojmom „náležitá starostlivosť“ sa rozumie minimálne požiadavka, aby členské štáty prijali konkrétne a zmysluplné kroky s cieľom zabezpečiť, aby čas potrebný na overenie dôvodov zaistenia bol čo najkratší a aby existovali reálne predpoklady pre úspešné vykonanie takéhoto overenia v čo najkratšom čase. Zaistenie nesmie prekročiť čas odôvodnene potrebný na ukončenie príslušného konania.
- (17) Dôvodmi zaistenia, ktoré sa stanovujú v tejto smernici, nie sú dotknuté iné dôvody zaistenia vrátane dôvodov zaistenia v rámci trestného konania, uplatniteľné podľa vnútroštátneho práva, ktoré nesúvisia so žiadosťou štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti o medzinárodnú ochranu.
- (18) So žiadateľmi, ktorí boli zaistení, by sa malo zaobchádzať tak, aby sa plne rešpektovala ich ľudská dôstojnosť a podmienky ich prijímania by mali byť navrhnuté tak, aby spĺňali ich potreby v danej situácii. Členské štáty by mali predovšetkým zabezpečiť uplatňovanie článku 37 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989.
- (19) V niektorých prípadoch nie je v praxi možné okamžite zabezpečiť určité záruky pri prijímaní zaistených osôb, a to napríklad vzhľadom na geografickú polohu alebo osobitnú štruktúru útvaru zaistenia. Akákoľvek odchýlka od týchto záruk by však mala byť dočasná a mala by sa uplatňovať len za okolností stanovených v tejto smernici. Odchýlky by sa mali uplatňovať len za výnimočných okolností a mali by byť riadne odôvodnené, pričom by sa mali zohľadňovať okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to vrátane stupňa závažnosti uplatnenej odchýlky, jej trvania a vplyvu na dotknutého žiadateľa.

(¹) Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9.

- (20) S cieľom lepšie zabezpečiť fyzickú a psychickú integritu žiadateľov, zaistenie by malo byť krajným opatrením a môže sa uplatňovať len potom, ako sa riadne preskúmajú všetky alternatívne opatrenia k zaisteniu, ktoré nezahŕňajú pozbavenie osobnej slobody. Akékoľvek alternatívne opatrenie k zaisteniu musí rešpektovať základné ľudské práva žiadateľov.
- (21) Na zabezpečenie súladu s procesnými zárukami, ktoré spočívajú v možnosti kontaktovať organizácie alebo skupiny osôb, ktoré poskytujú právnu pomoc, by sa mali poskytovať informácie o takýchto organizáciách a skupinách osôb.
- (22) Členské štáty by pri rozhodovaní o možnostiach ubytovania mali náležitým spôsobom zohľadniť najlepšie záujmy dieťaťa, ako aj konkrétnu situáciu akéhokoľvek žiadateľa, ktorý je závislý na rodinných príslušníkoch alebo iných blízkych príbuzných, ako sú napríklad slobodní maloletí súrodenci, ktorí sa už zdržiavajú v členskom štáte.
- (23) S cieľom podporiť sebestačnosť žiadateľov a obmedziť značné rozdiely medzi členskými štátmi je nevyhnutné stanoviť jasné pravidlá týkajúce sa prístupu žiadateľov na trh práce.
- (24) S cieľom zabezpečiť, aby bola materiálna pomoc poskytovaná žiadateľom v súlade so zásadami stanovenými v tejto smernici, je nevyhnutné, aby členské štáty stanovili rozsah takejto pomoci, a to na základe príslušných referenčných údajov. To neznamená, že priznaná výška pomoci by mala byť rovnaká ako v prípade vlastných štátnych príslušníkov. Členské štáty môžu žiadateľom poskytnúť menej priaznivé zaobchádzanie než vlastným štátnym príslušníkom, ako sa uvádza v tejto smernici.
- (25) Malo by sa zamedziť možnému zneužívaniu systému prijímania určením okolností, za ktorých možno žiadateľom obmedziť alebo odňať materiálne podmienky prijímania, pričom by sa zároveň mala zabezpečiť dôstojná životná úroveň všetkých žiadateľov.
- (26) Mala by sa zabezpečiť efektívnosť vnútroštátnych systémov prijímania a spolupráca medzi členskými štátmi v oblasti prijímania žiadateľov.
- (27) Mala by sa podporovať vhodná koordinácia medzi príslušnými orgánmi v oblasti prijímania žiadateľov a mali by sa preto podporovať harmonické vzťahy medzi miestnymi spoločenstvami a pobytovými tábormi.
- (28) Členské štáty by mali mať právomoc zaviesť alebo si ponechať priaznivejšie ustanovenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí žiadajú členský štát o medzinárodnú ochranu.
- (29) V tomto duchu sú členské štáty vyzvané, aby uplatňovali ustanovenia tejto smernice aj v súvislosti s postupmi rozhodovania o žiadostiach o iné formy ochrany, než sú tie, ktoré sú stanovené v smernici 2011/95/EÚ.
- (30) Vykonávanie tejto smernice by sa malo v pravidelných intervaloch vyhodnocovať.
- (31) Keďže cieľ tejto smernice, a to zavedenie noriem pre prijímanie žiadateľov v členských štátoch, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tejto smernice ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (32) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie k vysvetľujúcim dokumentom z 28. septembra 2011⁽¹⁾ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch doplnia oznámenie o svojich transpozičných opatreniach jedným alebo viacerými dokumentmi vysvetľujúcimi vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. Vo vzťahu k tejto smernici sa zákonodarca domnieva, že je zasielanie takýchto dokumentov odôvodnené.
- (33) V súlade s článkami 1 a 2 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a k Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Spojené kráľovstvo a Írsko nezúčastňujú na prijímaní tejto smernice a nie sú ňou viazané ani nepodliehajú jej uplatňovaniu.
- (34) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a k ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijímaní tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

(1) Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

(35) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady, ktoré uznáva najmä Charta základných práv Európskej únie. Táto smernica sa najmä snaží zabezpečiť úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a podporovať uplatňovanie článkov 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 a 47 charty a má sa zodpovedajúcim spôsobom vykonávať.

(36) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní so smernicou 2003/9/ES. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z uvedenej smernice.

(37) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smernice 2003/9/ES do vnútroštátneho práva stanovených v časti B prílohy II,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

ÚČEL, VYMEDZENIE POJMOV A ROZSAH PÔSOBNOSTI

Článok 1

Účel

Účelom tejto smernice je stanoviť normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (ďalej len „žiadatelia“) v členských štátoch.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice:

- a) „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ je žiadosť o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. h) smernice 2011/95/EÚ;
- b) „žiadateľ“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou zatiaľ nebolo prijaté právoplatné rozhodnutie;
- c) „rodinní príslušníci“ sú, ak rodina existovala už v krajine pôvodu, títo členovia rodiny žiadateľa, ktorí sa v súvislosti so žiadosťou o medzinárodnú ochranu zdržiavajú v tom istom členskom štáte:

— manžel žiadateľa alebo jeho partner, s ktorým žije v stálom zväzku a s ktorým nie je zosobášený, ak sa podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu

hľadá podľa zákona týkajúceho sa štátnych príslušníkov tretej krajiny na nezobášané páry ako na manželské páry,

— maloleté deti párov uvedených v prvej zarážke alebo žiadateľa, pod podmienkou že sú slobodné, a bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho alebo boli osvojené v zmysle vnútroštátneho práva,

— otec, matka alebo iná dospelá osoba zodpovedná za žiadateľa podľa práva alebo praxe príslušného členského štátu, ak je týmto žiadateľom maloletá nezobášaná osoba;

d) „maloletá osoba“ je osoba mladšia ako 18 rokov, ktorá je štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti;

e) „maloletá osoba bez sprievodu“ je maloletá osoba, ktorá prichádza na územie členských štátov bez sprievodu dospeléj osoby, ktorá je za ňu zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe príslušného členského štátu, pokiaľ sa skutočne nenachádza v opatere takejto osoby; patrí sem aj maloletá osoba, ktorá je ponechaná bez sprievodu potom, ako vstúpila na územie členských štátov;

f) „podmienky prijímania“ sú celý súbor opatrení, ktoré členské štáty poskytnú žiadateľom v súlade s touto smernicou;

g) „materiálne podmienky prijímania“ sú podmienky prijímania, ktoré zahŕňajú ubytovanie, stravu a oblečenie, poskytované v materiálnej forme alebo ako finančné príspevky, alebo ako poukážky, alebo ako kombinácia týchto troch foriem, a denné dávky;

h) „zaistenie“ je umiestnenie žiadateľa členským štátom na konkrétnom mieste, na ktorom je obmedzená sloboda pohybu žiadateľa;

i) „pobytový tábor“ je akékoľvek zariadenie, ktoré sa používa na kolektívne ubytovanie žiadateľov;

j) „zástupca“ je osoba alebo organizácia, ktorá bola príslušným orgánom ustanovená, aby pomáhala maloletej osobe bez sprievodu a zastupovala ju v konaniach stanovených v tejto smernici s cieľom zabezpečiť najlepšie záujmy dieťaťa, a v prípade potreby robiť za maloletú osobu právne úkony. Ak je za zástupcu ustanovená organizácia, určí osobu zodpovednú za vykonávanie úloh zástupcu vo vzťahu k maloletej osobe bez sprievodu v súlade s touto smernicou;

k) „žiadateľ s osobitnými potrebami pri prijímaní“ je zraniteľná osoba v súlade s článkom 21, ktorá potrebuje osobitné záruky, aby mohla požívať práva a konať v súlade s povinnosťami stanovenými v tejto smernici.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré podali žiadosť o medzinárodnú ochranu na území členského štátu vrátane hraníc, teritoriálnych vôd alebo tranzitného priestoru, pokiaľ sú oprávnení zdržiavať sa na tomto území ako žiadatelia, ako aj na rodinných príslušníkov, ak sa na nich vzťahuje takáto žiadosť o medzinárodnú ochranu podľa vnútroštátneho práva.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na prípady žiadostí o diplomatický alebo územný azyl, ktoré sú podané na zastupiteľstvách členských štátov.

3. Táto smernica sa neuplatňuje, ak sa uplatňujú ustanovenia smernice Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného príchodu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov⁽¹⁾.

4. Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať túto smernicu v súvislosti s postupmi rozhodovania o žiadostiach o iné formy ochrany, než sú tie, ktoré vyplývajú zo smernice 2011/95/EÚ.

Článok 4

Priaznivejšie ustanovenia

Členské štáty môžu zaviesť alebo si ponechať priaznivejšie ustanovenia v oblasti podmienok prijímania žiadateľov a ďalších blízkych príbuzných žiadateľa, ktorí sa zdržiavajú v tom istom členskom štáte, ak sú na žiadateľovi závislí, alebo z humanitárnych dôvodov, a to za predpokladu, že tieto ustanovenia sú v súlade s touto smernicou.

KAPITOLA II

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O PODMIENKACH PRIJÍMANIA

Článok 5

Informácie

1. Členské štáty informujú žiadateľov v primeranej lehote, najneskôr však do pätnástich dní od podania ich žiadosti o medzinárodnú ochranu, aspoň o existujúcich výhodách a povinnostiach, ktoré musia splňať v súvislosti s podmienkami prijímania.

Členské štáty zabezpečia, aby sa žiadateľom poskytovali informácie o organizáciách alebo skupinách osôb, ktoré poskytujú špeciálnu právnu pomoc, a o organizáciách, ktoré by im mohli pomôcť alebo ich informovať o dostupných podmienkach prijímania vrátane zdravotnej starostlivosti.

2. Členské štáty zabezpečia, aby informácie uvedené v odseku 1 mali písomnú podobu a aby boli v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu žiadateľ rozumie. Tieto informácie sa môžu prípadne poskytovať aj ústne.

Článok 6

Dokumentácia

1. Členské štáty zabezpečia, aby do troch dní od podania žiadosti o medzinárodnú ochranu žiadateľ dostal doklad vydaný na jeho meno a potvrdzujúci jeho postavenie žiadateľa alebo skutočnosť, že je oprávnený zdržiavať sa na území členského štátu až do vybavenia jeho žiadosti alebo počas jej posudzovania

Ak sa držiteľ takéhoto dokladu nemôže voľne pohybovať po celom území alebo po časti územia členského štátu, v doklade sa jasne uvedie aj táto skutočnosť.

2. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že tento článok neuplatnia, ak je žiadateľ zaistený a rovnako aj počas posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej na hranici alebo v rámci postupu pri rozhodovaní o práve žiadateľa vstúpiť na územie členského štátu. V osobitných prípadoch, počas posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu, môžu členské štáty vydať žiadateľom iné osvedčenie rovnocenné dokladu uvedenému v odseku 1.

3. Doklad uvedený v odseku 1 nemusí potvrdzovať totožnosť žiadateľa.

4. Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na to, aby bol žiadateľom vydaný doklad uvedený v odseku 1, ktorý musí platiť po celú dobu, kým sú oprávnení zdržiavať sa na území príslušného členského štátu.

5. Členské štáty môžu žiadateľom vydať cestovný doklad, ak si závažné humanitárne dôvody vyžadujú ich prítomnosť v inom štáte.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12.

6. Členské štáty neuložia žiadateľom len z toho dôvodu, že sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu, zbytočné alebo nepriemerané požiadavky týkajúce sa dokumentov alebo iné administratívne požiadavky pred tým, než im priznajú práva, na ktoré majú podľa tejto smernice nárok.

Článok 7

Pobyt a sloboda pohybu

1. Žiadatelia sa môžu voľne pohybovať na území hostiteľského členského štátu alebo v rámci oblasti, ktorú im tento členský štát vyčlení. Vyčlenená oblasť nesmie narušovať nedotknuteľnosť súkromia a musí poskytovať dostatočný priestor na zabezpečenie prístupu ku všetkým výhodám vyplývajúcim z tejto smernice.

2. Členské štáty môžu rozhodnúť o mieste pobytu žiadateľa z dôvodu verejného záujmu, verejného poriadku alebo v prípade potreby aj z dôvodu rýchleho spracovania a efektívneho monitorovania jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu.

3. Členské štáty môžu podmieniť zabezpečovanie materiálnych podmienok prijímania skutočným pobytom žiadateľov na konkrétnom mieste, ktoré určia členské štáty. Takéto rozhodnutie, ktoré môže mať všeobecnú povahu, sa prijme na základe individuálneho posúdenia a v súlade s vnútroštátnym právom.

4. Členské štáty ustanovia možnosť poskytovať žiadateľom dočasné povolenie na opustenie miesta pobytu uvedeného v odsekoch 2 a 3 a/alebo vyčlenenej oblasti uvedenej v odseku 1. Rozhodnutia sa prijímajú na základe individuálneho posúdenia, objektívne a nestranne, a ak sú rozhodnutia zamietavé, musia sa odôvodniť.

Žiadateľ nemusí žiadať o povolenie dostaviť sa na orgány alebo súdy, ak je jeho prítomnosť potrebná.

5. Členské štáty od žiadateľov vyžadujú, aby príslušné orgány informovali o súčasnej adrese a aby čo najskôr týmto orgánom oznámili každú zmenu adresy.

Článok 8

Zaistenie

1. Členské štáty nesmú zaistiť osobu len z toho dôvodu, že táto osoba je žiadateľom v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany⁽¹⁾.

2. Ak je to nevyhnutné, členské štáty môžu na základe individuálneho posúdenia každého jednotlivého prípadu žiadateľa zaistiť, ak nemožno účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia.

3. Žiadateľa možno zaistiť iba:

- a) na účely zistenia alebo overenia jeho totožnosti alebo štátnej príslušnosti;
- b) na účely zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktoré by bez zaisťovania nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko úteku žiadateľa;
- c) na účely rozhodovania v rámci konania o práve žiadateľa vstúpiť na územie;
- d) ak je žiadateľ zaistený a vzťahuje sa na neho konanie o návrate podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území⁽²⁾, s cieľom pripraviť návrat a/alebo výkon vyhostenia a príslušný členský štát môže na základe objektívnych kritérií vrátane skutočnosti, že žiadateľ už mal prístup ku konaniu o azyle, doložiť, že existuje odôvodnené podozrenie, že žiadateľ žiada o medzinárodnú ochranu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať vykonanie rozhodnutia o návrate;
- e) ak si to vyžaduje ochrana národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku;
- f) v súlade s článkom 28 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov⁽³⁾.

Dôvody zaistenia sa stanovujú vo vnútroštátnom práve.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom práve stanovili pravidlá upravujúce alternatívy k zaisteniu, ako napríklad pravidelné hlásenie sa príslušným orgánom, zloženie finančnej zábezpeky alebo povinnosť zdržiavať sa na určenom mieste.

⁽¹⁾ Pozri stranu 60 tohto úradného vestníka.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98.

⁽³⁾ Pozri stranu 31 tohto úradného vestníka.

Článok 9

Záruky pre zaistených žiadateľov

1. Žiadateľ je zaistený iba na čo najkratší možný čas a len pokiaľ pretrvávajú dôvody stanovené v článku 8 ods. 3.

Správne konanie týkajúce sa dôvodov zaistenia stanovených v článku 8 ods. 3 sa vykoná s náležitou starostlivosťou. Oneskorenie v správnom konaní, ktoré nie je zavinené žiadateľom, nie je dôvodom na to, aby bol žiadateľ naďalej zaistený.

2. Zaistenie žiadateľov nariaďujú písomne súdne alebo správne orgány. V príkaze na zaistenie sa uvedú dôvody týkajúce sa skutkového, ako aj právneho stavu, na ktorých je zaistenie založené.

3. Ak je zaistenie nariadené správnymi orgánmi, členské štáty zabezpečia urýchlené súdne preskúmanie zákonnosti zaistenia, ktoré sa vykoná z úradnej moci a/alebo na žiadosť žiadateľa. Ak sa preskúmanie vykonáva z úradnej moci, rozhodne sa o ňom čo najskôr po zaistení. V prípade preskúmania na žiadosť žiadateľa sa o ňom rozhodne čo najskôr po začatí príslušného konania. Na tento účel členské štáty určia vo vnútroštátnom práve lehotu, v akej sa súdne preskúmanie z úradnej moci a/alebo súdne preskúmanie na žiadosť žiadateľa majú vykonať.

Dotknutý žiadateľ musí byť bezodkladne prepustený, ak je podľa súdneho preskúmania jeho zaistenie nezákonné.

4. Zaisteným žiadateľom sa bezodkladne písomne, v jazyku, ktorému žiadateľa rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumejú, oznámia dôvody zaistenia a postupy stanovené vo vnútroštátnom práve pre podanie opravného prostriedku proti príkazu na zaistenie, ako aj možnosť žiadať o bezplatnú právnu pomoc a zastupovanie.

5. Zaistenie podlieha v primeraných časových intervaloch preskúmaniu súdnym orgánom z úradnej moci a/alebo na žiadosť dotknutého žiadateľa, a to najmä v prípade predĺženia doby zaistenia, vzniku relevantných okolností či zistenia nových informácií, ktoré môžu mať vplyv na zákonnosť zaistenia.

6. V prípade súdneho preskúmania príkazu na zaistenie, ktoré sa stanovuje v odseku 3, členské štáty žiadateľom zabezpečia prístup k bezplatnej právnej pomoci a zastupovaniu. To zahŕňa prinajmenšom prípravu požadovaných procesných dokumentov a účasť na pojednávaní pred súdnymi orgánmi v mene žiadateľa.

Bezplatnú právnu pomoc a zastupovanie poskytujú náležite kvalifikované osoby, ktoré ako také pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo a ktorých záujmy nie sú v rozpore alebo by sa potenciálne nemali dostať do rozporu so záujmami žiadateľa.

7. Členské štáty môžu tiež stanoviť, že bezplatná právna pomoc a zastupovanie sa poskytujú:

- a) výlučne osobám, ktoré nedisponujú dostatočnými prostriedkami, a/alebo
- b) výlučne prostredníctvom služieb poskytovaných právnymi zástupcami alebo inými poradcami, ktorí sú na základe vnútroštátneho práva osobitne určení na poskytovanie pomoci žiadateľom a na ich zastupovanie.

8. Členské štáty tiež môžu:

- a) uložiť peňažné a/alebo časové obmedzenia na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastupovania pod podmienkou, že takéto obmedzenia nie sú svojvoľným obmedzením prístupu k právnej pomoci a zastupovaniu;
- b) stanoviť, že pokiaľ ide o poplatky a ďalšie náklady, nebude zaobchádzanie so žiadateľmi priaznivejšie ako zaobchádzanie, ktoré sa bežne poskytuje vlastným štátnym príslušníkom v záležitostiach týkajúcich sa právnej pomoci.

9. Členské štáty môžu požadovať preplatenie akýchkoľvek uhradených nákladov, a to v plnej výške alebo čiastočne, ak a keď sa finančná situácia žiadateľa výrazne zlepšila alebo ak sa rozhodnutie o úhrade takýchto nákladov prijalo na základe nepravdivých informácií, ktoré poskytol žiadateľ.

10. Vo vnútroštátnom práve sa stanovujú postupy pre prístup k právnej pomoci a zastupovaniu.

Článok 10

Podmienky zaistenia

1. Zaistenie žiadateľov sa spravidla vykonáva v špecializovaných zariadeniach určených na zaistenie. Ak členský štát nemôže poskytnúť ubytovanie v špecializovanom zariadení určenom na zaistenie a je nútený využiť ubytovanie v ústave na výkon väzby, zaistený žiadateľ je umiestnený oddelene od bežných väzňov a uplatňujú sa podmienky zaistenia stanovené v tejto smernici.

Ak je to možné, zaistení žiadatelia sú umiestnení oddelene od ostatných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nepodali žiadosť o medzinárodnú ochranu.

Ak nie je možné žiadateľov umiestniť oddelene od ostatných štátnych príslušníkov tretích krajín, príslušný členský štát zabezpečí uplatnenie podmienok zaistenia stanovených v tejto smernici.

2. Zaistení žiadatelia majú prístup na čerstvý vzduch.

3. Členské štáty zabezpečia, aby osoby zastupujúce Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (ďalej len „UNHCR“) mali možnosť komunikovať so žiadateľmi a navštevovať ich v podmienkach, ktoré zabezpečujú súkromie. Táto možnosť sa vzťahuje aj na organizácie, ktoré v mene UNHCR pôsobia na území príslušného členského štátu na základe dohody s týmto členským štátom.

4. Členské štáty zabezpečia, aby rodinní príslušníci, právni zástupcovia alebo poradcovia a osoby zastupujúce príslušné mimovládne organizácie uznané dotknutým členským štátom mali možnosť komunikovať so žiadateľmi a navštevovať ich v podmienkach, ktoré zabezpečujú súkromie. Obmedzenie prístupu do zariadenia určeného na zaistenie možno uložiť len vtedy, ak je to na základe vnútroštátneho práva objektívne nevyhnutné z hľadiska bezpečnosti, verejného poriadku alebo administratívneho riadenia zariadenia určeného na zaistenie a za predpokladu, že tým prístup nie je výrazne obmedzený alebo znemožnený.

5. Členské štáty zabezpečia, aby boli zaistení žiadatelia pravidelne informovaní o vnútornom poriadku zariadenia určeného na zaistenie, ako aj o ich právach a povinnostiach, a to v jazyku, ktorému žiadatelia rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu žiadatelia rozumejú. Členské štáty sa môžu odchýliť od tejto povinnosti v riadne odôvodnených prípadoch a na primeraný čas, a to čo možno najkratší, ak je žiadateľ zaistený na hraničnom priechode alebo v tranzitnom priestore. Táto odchýlka sa neuplatňuje v prípadoch uvedených v článku 43 smernice 2013/32/EÚ.

Článok 11

Zaistenie zraniteľných osôb a žiadateľov s osobitnými potrebami pri prijímaní

1. Zdravotnému stavu vrátane duševného zdravia zaistených žiadateľov, ktorí sú zraniteľnými osobami, venujú vnútroštátne orgány prvoradáú pozornosť.

Pri zaistení zraniteľných osôb členské štáty zabezpečia, aby boli tieto osoby pravidelne monitorované a aby im bola

poskytovaná primeraná pomoc s prihliadnutím na ich osobitnú situáciu vrátane ich zdravotného stavu.

2. Maloleté osoby možno zaistiť len v krajnom prípade a ak sa dospeje k záveru, že by sa nemohli účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia. Takéto zaistenie sa nariaďuje na najkratší čas a musí byť vyvinuté maximálne úsilie na prepustenie zaistených maloletých osôb a na ich umiestnenie do ubytovacieho zariadenia vhodného pre maloleté osoby.

Členské štáty v prvom rade zohľadňujú najlepšie záujmy maloletých osôb, ako sa stanovuje v článku 23 ods. 2.

Zaistené maloleté osoby musia mať možnosť zapájať sa do voľnočasových aktivít, a to vrátane hier a rekreačných činností zodpovedajúcich ich veku.

3. Maloleté osoby bez sprievodu sa zaistia len vo výnimočných situáciách. Musí sa vyvinúť maximálne úsilie o čo najrýchlejšie prepustenie zaistej maloletej osoby bez sprievodu.

Maloleté osoby bez sprievodu nesmú byť nikdy zaistené v ústave na výkon väzby.

Maloletým osobám bez sprievodu sa podľa možnosti poskytne ubytovanie v inštitúciách disponujúcich personálom a zariadeniami zohľadňujúcimi potreby osôb v ich veku.

V prípade zaistenia maloletých osôb bez sprievodu členské štáty zabezpečia, aby boli ubytované oddelene od dospelých osôb.

4. Zaistené rodiny sa ubytujú samostatne, aby im bolo zabezpečené primerané súkromie.

5. Ak sú zaistenými žiadateľmi ženy, členské štáty zabezpečia, aby boli ubytované oddelene od žiadateľov mužského pohlavia okrem prípadov, ak ide o ich rodinných príslušníkov a všetky dotknuté osoby vyjadrili svoj súhlas.

Výnimky z prvého pododseku možno uplatniť aj pri využívaní spoločných priestorov určených na rekreačné a spoločenské aktivity vrátane podávania stravy.

6. V riadne odôvodnených prípadoch sa môžu členské štáty na primeraný čas, a to čo možno najkratší, odchýliť od ustanovení odseku 2 tretieho pododseku, odseku 4 a odseku 5 prvého pododseku, ak je žiadateľ zaistený na hraničnom priechode alebo v tranzitnom priestore, okrem prípadov uvedených v článku 43 smernice 2013/32/EÚ.

Článok 12

Rodiny

Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia v záujme maximálneho možného zlúčenia rodín, ktoré sa zdržiavajú na ich území, ak príslušný členský štát poskytne žiadateľom ubytovanie. Takéto opatrenia sa vykonávajú so súhlasom žiadateľa.

Článok 13

Lekárske vyšetrenie

Členské štáty môžu vyžadovať lekárske vyšetrenie žiadateľov z dôvodov ochrany verejného zdravia.

Článok 14

Školská dochádza a vzdelávanie maloletých osôb

1. Členské štáty poskytujú maloletým deťom žiadateľov a žiadateľom, ktorí sú maloletými osobami, prístup k vzdelávaciemu systému za podobných podmienok ako svojim štátnym príslušníkom dovtedy, kým sa nevykoná rozhodnutie o ich vyhostení alebo o vyhostení ich rodičov. Takéto vzdelávanie sa môže poskytovať v pobytových táboroch.

Príslušný členský štát môže ustanoviť, že takýto prístup k vzdelávaciemu systému sa musí obmedziť na štátny vzdelávací systém.

Členské štáty nesmú odmietnuť stredoškolské vzdelávanie len z toho dôvodu, že maloletá osoba dosiahla plnoletosť.

2. Prístup k vzdelávaciemu systému sa nesmie odložiť o viac ako tri mesiace odo dňa podania žiadosti o medzinárodnú ochranu maloletou osobou alebo v jej mene.

V prípade potreby sa maloletým osobám poskytnú prípravné kurzy vrátane jazykových kurzov s cieľom uľahčiť ich prístup k vzdelávaciemu systému a účasť v ňom, ako sa stanovuje v odseku 1.

3. Ak prístup k vzdelávaciemu systému, ktorý je stanovený v odseku 1, nie je možný kvôli osobitnej situácii, v ktorej sa

maloletá osoba nachádza, dotknutý členský štát ponúkne v súlade so svojim vnútroštátnym právom a praxou iné formy vzdelávania.

Článok 15

Zamestnanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia najneskôr do 9 mesiacov odo dňa podania žiadosti o medzinárodnú ochranu získali prístup na trh práce, ak ešte nebolo prijaté prvostupňové rozhodnutie príslušného orgánu a omeškanie nebolo zavinené žiadateľom.

2. Členské štáty v súlade so svojim vnútroštátnym právom rozhodnú o podmienkach, za akých žiadateľom umožnia prístup na trh práce, pričom zároveň zabezpečia, aby mali žiadatelia skutočný prístup na trh práce.

Členské štáty môžu z dôvodov politik trhu práce uprednostniť občanov Únie a štátnych príslušníkov zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa na ich území oprávnené zdržiavajú.

3. Prístup na trh práce sa nemôže odmietnuť počas konaní o opravných prostriedkoch, ak má opravný prostriedok proti zamietavému rozhodnutiu v riadnom konaní odkladný účinok, a to až do oznámenia zamietavého rozhodnutia o opravnom prostriedku

Článok 16

Odborná príprava

Členské štáty môžu žiadateľom povoliť prístup k odbornej príprave bez ohľadu na to, či majú prístup na trh práce alebo nie.

Prístup k odbornej príprave súvisiacej s pracovnou zmluvou závisí od toho, do akej miery má žiadateľ prístup na trh práce v súlade s článkom 15.

Článok 17

Všeobecné pravidlá o materiálnych podmienkach prijímania a zdravotnej starostlivosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli žiadateľom, keď podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu, poskytnuté materiálne podmienky prijímania.

2. Členské štáty zabezpečia, aby materiálne podmienky prijímania poskytnuli žiadateľom primeranú životnú úroveň, ktorá im zaručí živobytie a ochráni ich fyzické a psychické zdravie.

Členské štáty zabezpečia, aby bola táto životná úroveň zabezpečená v prípade zraniteľných osôb nachádzajúcich sa v osobitnej situácii v súlade s článkom 21, ako aj v prípade zaistených osôb.

3. Členské štáty môžu zabezpečovať všetky alebo niektoré materiálne podmienky prijímania a zdravotnú starostlivosť pod podmienkou, že žiadatelia nemajú dostatok prostriedkov na zachovanie životnej úrovne primeranej ich zdravotnému stavu a na zabezpečenie živobytia.

4. Členské štáty môžu od žiadateľov požadovať, aby hradili alebo prispievali na náklady na materiálne podmienky prijímania a zdravotnú starostlivosť stanovené v tejto smernici podľa ustanovenia odseku 3, ak majú žiadatelia dostatok zdrojov, napríklad ak primeranú dobu pracujú.

Ak sa zistí, že žiadateľ mal dostatok prostriedkov na úhradu materiálnych podmienok prijímania a zdravotnej starostlivosti v čase, kedy mu boli tieto základné potreby hrazené, členské štáty môžu požiadať žiadateľa o náhradu týchto nákladov.

5. Ak členské štáty poskytujú materiálne podmienky prijímania formou finančných príspevkov alebo poukážok, ich výška sa stanoví na základe úrovne alebo úrovni, ktoré dotknutý členský štát stanovil na základe svojho práva alebo praxe s cieľom zabezpečiť primeranú životnú úroveň svojich štátnych príslušníkov. Členské štáty môžu v tejto súvislosti poskytnúť žiadateľom menej priaznivé zaobchádzanie ako svojim štátnym príslušníkom, najmä ak sa hmotná podpora poskytuje čiastočne v materiálnej forme alebo ak uvedená úroveň alebo úroveň uplatňované na vlastných štátnych príslušníkov majú za cieľ zabezpečiť vyššiu životnú úroveň, než je úroveň, ktorá sa stanovuje pre žiadateľov podľa tejto smernice.

Článok 18

Spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania

1. Ak sa poskytujú ubytovanie v materiálnej forme, malo by mať jednu z týchto podôb alebo ich kombináciu:

- a) priestory používané na účely ubytovania žiadateľov počas posudzovania žiadostí o medzinárodnú ochranu podaných na hranici alebo v tranzitnom priestore;
- b) pobytové tábory, ktoré zabezpečujú primeranú životnú úroveň;
- c) súkromné domy, byty, hotely alebo iné priestory prispôbené na účely ubytovania žiadateľov.

2. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek osobitné podmienky zaistenia stanovené v článkoch 10 a 11 vo vzťahu k ubytovaniu uvedenému v odseku 1 písm. a), b) a c) tohto článku, členské štáty zabezpečia, aby:

- a) žiadatelia dostali záruky týkajúce sa ochrany ich rodinného života;
- b) žiadatelia mali možnosť komunikovať s príbuznými, právnymi zástupcami alebo poradcami, osobami zastupujúcimi UNHCR a inými príslušnými vnútroštátnymi, medzinárodnými a mimovládnyimi organizáciami a subjektmi;
- c) rodinní príslušníci, právni zástupcovia alebo poradcovia, osoby zastupujúce UNHCR a príslušné mimovládne organizácie uznané dotknutým členským štátom mali prístup, aby mohli žiadateľom pomáhať. Obmedzenia takéhoto prístupu sa môžu uložiť len z dôvodov, ktoré sa týkajú bezpečnosti priestorov a bezpečnosti žiadateľov.

3. Členské štáty vezmú do úvahy vo vzťahu k žiadateľom umiestneným v priestoroch a pobytových táboroch uvedených v odseku 1 písm. a) a b) osobitné skutočnosti súvisiace s ich pohlavím a vekom, ako aj osobitnú situáciu zraniteľných osôb.

4. Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia na zabránenie útokom a rodovo motivovanému násiliu vrátane sexuálnych útokov a obťažovania v priestoroch a pobytových táboroch uvedených v odseku 1 písm. a) a b).

5. Členské štáty zabezpečia, aby boli dospelí závislí žiadatelia s osobitnými potrebami pri prijímaní, pokiaľ je to možné, ubytovaní spoločne s blízkymi dospelými príbuznými, ktorí sa už zdržiavajú v tom istom členskom štáte a ktorí sú za týchto žiadateľov zodpovední podľa práva alebo praxe príslušného členského štátu.

6. Členské štáty zabezpečia, aby boli žiadatelia premiestňovaní z jedného ubytovacieho zariadenia do druhého len v nevyhnutných prípadoch. Členské štáty umožnia žiadateľom informovať svojich právnych zástupcov alebo poradcov o svojom presune a oznámiť im novú adresu.

7. Osoby, ktoré pracujú v pobytových táboroch, musia byť náležite vyškolené a vo vzťahu k informáciám, ktoré získajú pri výkone svojej práce, sú povinné dodržiavať pravidlá dôvernosti stanovené vo vnútroštátnom práve.

8. Členské štáty môžu zapojiť žiadateľov do hospodárenia s materiálными zdrojmi a nemateriálnymi stránkami života v tábore prostredníctvom poradných výborov alebo rád zastupujúcich ubytované osoby.

9. V riadne odôvodnených prípadoch môžu členské štáty výnimočne ustanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa odlišujú od spôsobov ustanovených v tomto článku, a to na primeranú dobu, ktorá musí byť čo najkratšia, ak:

- a) sa vyžaduje posúdenie osobitných potrieb žiadateľa podľa článku 22;
- b) sú dočasne vyčerpané ubytovacie kapacity, ktoré sú bežne k dispozícii.

Takéto odlišné podmienky musia v každom prípade pokrývať základné potreby.

Článok 19

Zdravotná starostlivosť

1. Členské štáty zabezpečia, aby mali žiadatelia potrebnú zdravotnú starostlivosť, ktorá zahŕňa aspoň pohotovostnú zdravotnú starostlivosť a nevyhnutnú liečbu chorôb a závažných duševných porúch.
2. Členské štáty poskytnú žiadateľom s osobitnými potrebami pri prijímaní potrebnú lekársku alebo inú pomoc vrátane primeranej starostlivosti o duševné zdravie, ak je potrebná.

KAPITOLA III

OBMEDZENIE ALEBO ODŇATIE MATERIÁLNYCH PODMIENOK PRIJÍMANIA

Článok 20

Obmedzenie alebo odňatie materiálnych podmienok prijímania

1. Členské štáty môžu obmedziť alebo vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch odňať materiálne podmienky prijímania, ak žiadateľ:
 - a) opustí miesto pobytu určené príslušným orgánom bez toho, aby ho o tom informoval, alebo bez povolenia, ak sa takéto povolenie vyžaduje, alebo
 - b) neplní ohlasovacie povinnosti alebo povinnosti poskytovať informácie alebo sa dostaví na osobný pohovor týkajúci sa konania o azyle v primeranej lehote stanovenej vnútroštátnym právom, alebo
 - c) podal následnú žiadosť ako je vymedzená v článku 2 písm. q) smernice 2013/32/EÚ.

Vo vzťahu k prípadom uvedeným v písmenách a) a b), ak sa žiadateľ nájde alebo ak sa dobrovoľne prihlási príslušnému orgánu, na základe dôvodov jeho zmiznutia sa prijme náležité odôvodnené rozhodnutie o opätovnom začatí poskytovania niektorých alebo všetkých odňatých alebo obmedzených materiálnych podmienok prijímania.

2. Členské štáty tiež môžu obmedziť materiálne podmienky prijímania, ak dospejú k záveru, že žiadateľ bez náležitého odôvodnenia nepodal žiadosť o medzinárodnú ochranu po príchode do členského štátu ihneď, ako to bolo možné.

3. Členské štáty môžu obmedziť alebo odňať materiálne podmienky prijímania, ak žiadateľ zatajil finančné zdroje, a tým neodôvodnene využíval výhody materiálnych podmienok prijímania.

4. Členské štáty môžu určiť sankcie za závažné porušenia vnútorného poriadku pobytových táborov, ako aj za obzvlášť násilné správanie.

5. Rozhodnutia o obmedzení alebo odňatí materiálnych podmienok prijímania alebo o sankciách uvedených v odsekoch 1, 2, 3 a 4 tohto článku sa prijímajú na základe individuálneho posúdenia, objektívne a nestranne a musia obsahovať odôvodnenie. Rozhodnutia musia vychádzať z konkrétnej situácie dotknutej osoby, najmä v súvislosti s osobami, na ktoré sa vzťahuje článok 21, berúc do úvahy zásadu proporcionality. Členské štáty za každých okolností zabezpečia prístup k zdravotnej starostlivosti v súlade s článkom 19 a zabezpečia dôstojnú životnú úroveň všetkých žiadateľov.

6. Členské štáty zabezpečia, aby materiálne podmienky prijímania neboli odňaté alebo obmedzené pred prijatím rozhodnutia podľa odseku 5.

KAPITOLA IV

USTANOVENIA O ZRANITELNÝCH OSOBÁCH

Článok 21

Všeobecná zásada

Členské štáty zohľadnia vo vnútroštátnom práve, ktorým sa vykonáva táto smernica, osobitnú situáciu zraniteľných osôb, ako sú napríklad maloleté osoby, maloleté osoby bez sprievodu, zdravotne postihnuté osoby, staré osoby, tehotné ženy, slobodné matky alebo otcovia s maloletými deťmi, obeť obchodovania s ľuďmi, osoby so závažným ochorením, osoby s duševnou poruchou a osoby, ktoré boli podrobené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia, ako sú napríklad obeť mrzачenia ženských pohlavných orgánov.

Článok 22

Posúdenie osobitných potrieb zraniteľných osôb pri prijímaní

1. Na účely účinného vykonávania článku 21 členské štáty posúdia, či žiadateľ je žiadateľom s osobitnými potrebami pri prijímaní. Členské štáty tiež uvedú povahu takýchto potrieb.

Uvedené posúdenie sa začne v primeranej časovej lehote po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu a môže sa začleniť do existujúcich vnútroštátnych postupov. Členské štáty zabezpečia, aby sa tieto osobitné potreby pri prijímaní brali do úvahy v súlade s touto smernicou aj vtedy, ak sa prejavia v neskoršom štádiu konania o azyle.

Členské štáty zabezpečia, aby podpora poskytovaná žiadateľom s osobitnými potrebami pri prijímaní v súlade s touto smernicou zohľadňovala ich osobitné potreby pri prijímaní počas celého trvania konania o azyle a ich situáciu budú zodpovedajúcim spôsobom monitorovať.

2. Posúdenie uvedené v odseku 1 nemusí mať formu správneho konania.

3. Za osoby s osobitnými potrebami pri prijímaní sa môžu považovať len zraniteľné osoby v súlade s článkom 21, ktoré tak môžu požívať výhody osobitnej podpory stanovenej v súlade s touto smernicou.

4. Posúdenie stanovené v odseku 1 sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté posudzovanie potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ.

Článok 23

Maloleté osoby

1. Pri vykonávaní ustanovení tejto smernice, ktoré sa týkajú maloletých osôb, musia mať členské štáty v prvom rade na zreteli najlepšie záujmy detí. Členské štáty zabezpečia životnú úroveň primeranú fyzickému, psychickému, duchovnému, morálnemu a sociálnemu rozvoju maloletej osoby.

2. Pri posudzovaní najlepších záujmov maloletej osoby členské štáty náležite zohľadnia najmä tieto faktory:

a) možnosti zlúčenia rodiny;

b) blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby pri osobitnom zohľadnení jej osobnej situácie;

c) bezpečnosť a ochranu, najmä ak existuje riziko, že maloletá osoba mohla byť obeťou obchodovania s ľuďmi;

d) názory maloletej osoby s prihliadnutím na jej vek a vyspelosť.

3. Členské štáty zabezpečia, aby mali maloleté osoby v priestoroch a pobytových táboroch uvedených v článku 18 ods. 1 písm. a) a b) prístup k voľnočasovým aktivitám vrátane hier a rekreačných činností zodpovedajúcich ich veku a k činnostiam na čerstvom vzduchu.

4. Členské štáty zabezpečia prístup k rehabilitačným službám pre tie maloleté osoby, ktoré sa stali obeťami akéhokoľvek zneužívania, zanedbávania, vykorisťovania, mučenia alebo krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo ktoré trpeli kvôli ozbrojeným konfliktom, a zabezpečia, aby bola vytvorená vhodná psychologická zdravotná starostlivosť a aby im v prípade potreby bolo poskytované kvalifikované poradenstvo.

5. Členské štáty zabezpečia, aby maloleté deti žiadateľov alebo žiadatelia, ktorí sú maloletými osobami, boli umiestnení spolu so svojimi rodičmi, so svojimi slobodnými maloletými súrodencami alebo s dospelou osobou, ktorá je za nich zodpovedná podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, ak je to v najlepšom záujme dotknutých maloletých osôb.

Článok 24

Maloleté osoby bez sprievodu

1. Členské štáty čo najskôr prijímajú opatrenia na zabezpečenie toho, aby maloletú osobu bez sprievodu zastupoval a pomáhal jej zástupca s cieľom umožniť jej požívať práva a plniť si povinnosti ustanovené v tejto smernici. Maloletým osobám bez sprievodu sa bezodkladne oznámi vymenovanie zástupcu. Zástupca vykonáva svoje povinnosti v súlade so zásadou najlepšieho záujmu dieťaťa, ako sa stanovuje v článku 23 ods. 2, a má na tento účel potrebnú odbornú kvalifikáciu. S cieľom zabezpečiť blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby podľa článku 23 ods. 2 písm. b) sa osoba konajúca ako zástupca vymení len v nevyhnutnom prípade. Organizácie alebo jednotlivci, ktorých záujmy sú alebo by prípadne mohli byť v rozpore so záujmami maloletých osôb bez sprievodu, nie sú oprávnení stať sa zástupcami.

Pravidelné posudzovanie vrátane posúdenia dostupnosti prostriedkov nevyhnutných na zastupovanie maloletých osôb bez sprievodu vykonávajú príslušné orgány.

2. Maloleté osoby bez sprievodu, ktoré podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu, sa od okamihu povolenia vstupu na územie členského štátu, v ktorom bola žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná alebo je posudzovaná, až do okamihu, kedy sú povinné tento členský štát opustiť, umiestnia:

a) spolu s dospelými príbuznými;

b) v náhradnej rodine;

c) v pobytových táborech, ktoré sú špeciálne vybavené na ubytovanie maloletých osôb;

d) v inom ubytovacom zariadení vhodnom pre maloleté osoby.

Členské štáty môžu umiestniť maloleté osoby bez sprievodu, ktoré majú 16 rokov a viac, v pobytových táborech pre dospelých žiadateľov, ak je to v ich najlepšom záujme, ako sa stanovuje v článku 23 ods. 2.

Pokiaľ je to možné, súrodenci musia zostať spolu, berúc do úvahy najlepšie záujmy dotknutých maloletých osôb, a to najmä ich vek a stupeň vyspelosti. Zmeny miesta pobytu maloletých osôb bez sprievodu sa obmedzia na minimum.

3. S vyhľadávaním rodinných príslušníkov maloletej osoby bez sprievodu začnú členské štáty čo najskôr po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu, v prípade potreby aj s pomocou medzinárodných alebo iných príslušných organizácií, pričom chránia najlepšie záujmy tejto maloletej osoby bez sprievodu. V prípadoch, kedy by mohlo dôjsť k ohrozeniu života alebo bezúhonnosti maloletej osoby alebo jej blízkych príbuzných, najmä ak ostali v krajine pôvodu, sa musí zabezpečiť, aby sa zhromažďovanie, spracovávanie a šírenie informácií, ktoré sa týkajú týchto osôb, vykonávalo dôverne, aby sa predišlo ohrozeniu ich bezpečnosti.

4. Osoby pracujúce s maloletými osobami bez sprievodu musia absolvovať príslušnú odbornú prípravu s ohľadom na potreby týchto maloletých osôb a v tejto odbornej príprave pokračovať, a zároveň vo vzťahu k informáciám, ktoré získajú pri výkone svojej práce, sú povinné dodržiavať pravidlá dôvernosti stanovené vo vnútroštátnom práve.

Článok 25

Obete mučenia a násillia

1. Členské štáty zabezpečia, aby osobám, ktoré boli podrobené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným násilným činom, bola poskytnutá potrebná liečba poškodení spôsobených takýmito činmi, najmä prístup k primeranej lekárskej a psychologickému liečbe alebo starostlivosti.

2. Osoby pracujúce s obeťami mučenia, znásilnenia alebo iných závažných násilných činov musia absolvovať príslušnú odbornú prípravu s ohľadom na potreby týchto obetí a v tejto odbornej príprave pokračovať, a zároveň vo vzťahu k informáciám, ktoré získajú pri výkone svojej práce, sú povinné dodržiavať pravidlá dôvernosti stanovené vo vnútroštátnom práve.

KAPITOLA V

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Článok 26

Opravné prostriedky

1. Členské štáty zabezpečia, aby bolo proti rozhodnutiam týkajúcim sa poskytnutia, odňatia alebo obmedzenia výhod podľa tejto smernice alebo proti rozhodnutiam prijatým podľa článku 7, ktoré individuálne ovplyvnia žiadateľov, možné v rámci postupov stanovených vo vnútroštátnom práve podať opravný prostriedok. Možnosť podať opravný prostriedok alebo žiadosť o preskúmanie rozhodnutia z hľadiska skutkového a právneho stavu pred súdnym orgánom sa zaručí aspoň v poslednom stupni konania.

2. Členské štáty v prípade opravného prostriedku alebo preskúmania pred súdnym orgánom uvedeným v odseku 1 zabezpečia na požiadanie poskytnutie bezplatnej právnej pomoci a zastupovania, ak je takáto pomoc nevyhnutná na zabezpečenie skutočného prístupu k spravodlivosti. To zahŕňa prinajmenšom prípravu požadovanej procesnej dokumentácie a účasť na pojednávaní pred súdnymi orgánmi v mene žiadateľa.

Bezplatnú právnu pomoc a zastupovanie poskytujú náležite kvalifikované osoby, ktoré ako také pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo, ktorých záujmy nie sú v rozpore alebo by sa potenciálne nemali dostať do rozporu so záujmami žiadateľa.

3. Členské štáty môžu tiež stanoviť, že sa bezplatná právna pomoc a zastupovanie poskytujú:

- a) len osobám, ktoré nemajú dostatočné zdroje, a/alebo
- b) len prostredníctvom služieb poskytovaných právnickými zástupcami alebo inými poradcami, ktorí sú na základe vnútroštátneho práva osobitne určení na poskytovanie pomoci žiadateľom a na ich zastupovanie.

Členské štáty môžu ustanoviť, že sa bezplatná právna pomoc a zastupovanie neposkytnú, ak príslušný orgán dospeje k záveru, že opravný prostriedok alebo preskúmanie nemá žiadne reálne predpoklady na úspech. V takomto prípade členské štáty zabezpečia, aby sa právna pomoc a zastupovanie svojvoľne neobmedzili a aby sa neznemožnil skutočný prístup žiadateľa k spravodlivosti.

4. Členské štáty tiež môžu:

- a) uložiť peňažné a/alebo časové obmedzenia na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastupovanie pod podmienkou, že takéto obmedzenia nie sú svojvoľným obmedzením prístupu k právnej pomoci a zastupovaniu;

b) stanoviť, že pokiaľ ide o poplatky a ďalšie náklady, nebude zaobchádzanie so žiadateľmi priaznivejšie ako zaobchádzanie, ktoré sa bežne poskytuje vlastným štátnym príslušníkom v záležitostiach týkajúcich sa právnej pomoci.

5. Členské štáty môžu požadovať preplatenie akýchkoľvek uhradených nákladov, a to v plnej výške alebo čiastočne, ak a keď sa finančná situácia žiadateľa výrazne zlepší alebo ak sa rozhodnutie o úhrade takýchto nákladov prijalo na základe nepravidlivých informácií, ktoré poskytol žiadateľ.

6. Vo vnútroštátnom práve sa stanovujú postupy pre prístup k právnej pomoci a zastupovaniu.

KAPITOLA VI

OPATRENIA NA ZLEPŠENIE ÚČINNOSTI SYSTÉMU PRIJÍMANIA

Článok 27

Príslušné orgány

Každý členský štát oznámi Komisii orgány zodpovedné za plnenie povinností vyplývajúcich z tejto smernice. Členské štáty informujú Komisiu vždy, keď sa tieto orgány zmenia.

Článok 28

Usmerňovanie, monitorovanie a kontrolný systém

1. Členské štáty s náležitým ohľadom na svoje ústavné systémy zavedú príslušné mechanizmy určené na to, aby sa zabezpečilo primerané usmerňovanie, monitorovanie a kontrola úrovne podmienok prijímania.

2. Členské štáty predložia Komisii príslušné informácie prostredníctvom formulára, ktorý je uvedený v prílohe I, a to najneskôr do 20. júla 2016.

Článok 29

Zamestnanci a zdroje

1. Členské štáty prijímajú príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby orgány a ďalšie organizácie vykonávajúce túto smernicu absolvovali potrebnú základnú odbornú prípravu s ohľadom na potreby žiadateľov tak mužského, ako aj ženského pohlavia.

2. Členské štáty pridedia zdroje, ktoré sú potrebné v súvislosti s vnútroštátnym právom, ktorým sa vykonáva táto smernica.

KAPITOLA VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 30

Správy

Komisia podá Európskemu parlamentu a Rade najneskôr do 20. júla 2017 správu o uplatňovaní tejto smernice a navrhne potrebné zmeny a doplnenia.

Členské štáty zašlú Komisii do 20. júla 2016 všetky informácie, ktoré sú potrebné na vypracovanie tejto správy.

Po predložení prvej správy Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice aspoň raz za päť rokov.

Článok 31

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú najneskôr do 20. júla 2015 do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 1 až 12, 14 až 28 a 30 a s prílohou I. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto opatrení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 32

Zrušovacie ustanovenie

Smernica 2003/9/ES sa pre členské štáty viazané touto smernicou zrušuje s účinnosťou od 21. júla 2015 bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehoty na transpozíciu smernice do vnútroštátneho práva stanovenej v časti B prílohy II.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 33

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Články 13 a 29 sa uplatňujú od 21. júla 2015.

Článok 34

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Bruseli 26. júna 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. SHATTER

PRÍLOHA I

Formulár, prostredníctvom ktorého členské štáty predkladajú informácie požadované podľa článku 28 ods. 2

Po uplynutí dátumu uvedeného v článku 28 ods. 2 sa informácie, ktoré majú členské štáty predložiť, znova predložia Komisii, pokiaľ dôjde k podstatnej zmene vo vnútroštátnom práve alebo praxi, ktorá nasleduje po poskytnutí informácií.

1. Na základe článku 2 písm. k) a článku 22 vysvetlite rôzne kroky vedúce k identifikácii osôb s osobitnými potrebami pri prijímaní a uveďte okamih, kedy tento proces identifikácie začal, ako aj dôsledky tohto procesu z hľadiska uspokojovania týchto potrieb, a to najmä v prípade maloletých osôb bez sprievodu, obetí mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia a obetí obchodovania s ľuďmi.
2. Poskytnite úplné informácie o type, názve a formáte dokladov uvedených v článku 6.
3. S odkazom na článok 15 uveďte, do akej miery je prístup žiadateľov na trh práce podmienený splnením osobitných podmienok a podrobne opíšte tieto obmedzenia.
4. S odkazom na článok 2 písm. g) opíšte, akým spôsobom sa poskytujú materiálne podmienky prijímania (t. j. ktoré materiálne podmienky prijímania sa poskytujú v materiálnej forme, formou peňažných príspevkov, poukážok alebo kombináciou týchto foriem) a uveďte sumu denných dávok poskytovaných žiadateľom.
5. Ak je to vhodné, s odkazom na článok 17 ods. 5 vysvetlite, aké referenčné údaje sa na základe vnútroštátneho práva alebo praxe používajú pri stanovení výšky finančnej pomoci poskytovanej žiadateľom. Pokiaľ sa na žiadateľov vzťahuje v porovnaní s vlastnými štátnymi príslušníkmi menej priaznivé zaobchádzanie, vysvetlite dôvody takejto skutočnosti.

PRÍLOHA II

ČASŤ A

Zrušená smernica

(v zmysle článku 32)

Smernica Rady 2003/9/ES

(Ú. v. EÚ L 31, 6.2.2003, s. 18).

ČASŤ B

Lehota na transpozíciu do vnútroštátneho práva

(v zmysle článku 32)

Smernica	Lehota na transpozíciu
2003/9/ES	6. február 2005

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
článok 1	článok 1
článok 2 úvodná časť	článok 2 úvodná časť
článok 2 písm. a)	—
článok 2 písm. b)	—
—	článok 2 písm. a)
článok 2 písm. c)	článok 2 písm. b)
článok 2 písm. d) úvodná časť	článok 2 písm. c) úvodná časť
článok 2 písm. d) bod i)	článok 2 písm. c) prvá zarážka
článok 2 písm. d) bod ii)	článok 2 písm. c) druhá zarážka
—	článok 2 písm. c) tretia zarážka
článok 2 písm. e), f) a g)	—
—	článok 2 písm. d)
článok 2 písm. h)	článok 2 písm. e)
článok 2 písm. i)	článok 2 písm. f)
článok 2 písm. j)	článok 2 písm. g)
článok 2 písm. k)	článok 2 písm. h)
článok 2 ods. 1	článok 2 písm. i)
—	článok 2 písm. j)
—	článok 2 písm. k)
článok 3	článok 3
článok 4	článok 4
článok 5	článok 5
článok 6 ods. 1 až 5	článok 6 ods. 1 až 5
—	článok 6 ods. 6
článok 7 ods. 1 a 2	článok 7 ods. 1 a 2
článok 7 ods. 3	—
článok 7 ods. 4 až 6	článok 7 ods. 3 až 5

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
—	článok 8
—	článok 9
—	článok 10
—	článok 11
článok 8	článok 12
článok 9	článok 13
článok 10 ods. 1	článok 14 ods. 1
článok 10 ods. 2	článok 14 ods. 2 prvý pododsek
—	článok 14 ods. 2 druhý pododsek
článok 10 ods. 3	článok 14 ods. 3
článok 11 ods. 1	—
—	článok 15 ods. 1
článok 11 ods. 2	článok 15 ods. 2
článok 11 ods. 3	článok 15 ods. 3
článok 11 ods. 4	—
článok 12	článok 16
článok 13 ods. 1 až 4	článok 17 ods. 1 až 4
článok 13 ods. 5	—
—	článok 17 ods. 5
článok 14 ods. 1	článok 18 ods. 1
článok 14 ods. 2 prvý pododsek úvodná časť písm. a) a b)	článok 18 ods. 2 úvodná časť písm. a) a b)
článok 14 ods. 7	článok 18 ods. 2 písm. c)
—	článok 18 ods. 3
článok 14 ods. 2 druhý pododsek	článok 18 ods. 4
článok 14 ods. 3	—
—	článok 18 ods. 5

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
článok 14 ods. 4	článok 18 ods. 6
článok 14 ods. 5	článok 18 ods. 7
článok 14 ods. 6	článok 18 ods. 8
článok 14 ods. 8 prvý pododsek úvodná časť prvá zarážka	článok 18 ods. 9 prvý pododsek úvodná časť písm. a)
článok 14 ods. 8 prvý pododsek druhá zarážka	—
článok 14 ods. 8 prvý pododsek tretia zarážka	článok 18 ods. 9 prvý pododsek písm. b)
článok 14 ods. 8 prvý pododsek štvrtá zarážka	—
článok 14 ods. 8 druhý pododsek	článok 18 ods. 9 druhý pododsek
článok 15	článok 19
článok 16 ods. 1 úvodná časť	článok 20 ods. 1 úvodná časť
článok 16 ods. 1 písm. a) prvý pododsek prvá, druhá a tretia zarážka	článok 20 ods. 1 prvý pododsek písm. a), b) a c)
článok 16 ods. 1 písm. a) druhý pododsek	článok 20 ods. 1 druhý pododsek
článok 16 ods. 1 písm. b)	—
článok 16 ods. 2	—
—	článok 20 ods. 2 a ods. 3
článok 16 ods. 3 až 5	článok 20 ods. 4 až 6
článok 17 ods. 1	článok 21
článok 17 ods. 2	—
—	článok 22
článok 18 ods. 1	článok 23 ods. 1
—	článok 23 ods. 2 a 3
článok 18 ods. 2	článok 23 ods. 4
—	článok 23 ods. 5
článok 19	článok 24
článok 20	článok 25 ods. 1
—	článok 25 ods. 2
článok 21 ods. 1	článok 26 ods. 1

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
—	článok 26 ods. 2 až 5
článok 21 ods. 2	článok 26 ods. 6
článok 22	—
—	článok 27
článok 23	článok 28 ods. 1
—	článok 28 ods. 2
článok 24	článok 29
článok 25	článok 30
článok 26	článok 31
—	článok 32
článok 27	článok 33 prvý pododsek
—	článok 33 druhý pododsek
článok 28	článok 34
—	príloha I
—	príloha II
—	príloha III